

Рекомендації Уповноваженого із захисту державної мови щодо норм Закону України «Про забезпечення функціонування української мови як державної»

1. Згідно із частинами першою, третьою, четвертою, сьомою та восьмою статті 27 Закону комп'ютерна програма з користувацьким інтерфейсом, що реалізується в Україні, повинна мати користувацький інтерфейс державною мовою та/або англійською мовою, або іншими офіційними мовами Європейського Союзу.

Для цілей цього Закону користувацьким інтерфейсом є відображена інформація, з якою безпосередньо взаємодіє користувач під час використання комп'ютерної програми, веб-сайту і яка містить текст будь-якою мовою спілкування між людьми (зокрема мова візуального дизайну комп'ютерної програми, мова взаємодії, діалогів та транзакцій між користувачем та комп'ютерною програмою). Вимоги цього Закону не поширюються на мови програмування.

Спеціалізоване наукове, технічне, медико-діагностичне обладнання, інше спеціалізоване, професійне обладнання, що не є товарами широкого вжитку (прилади, машини, устаткування, верстати тощо), та його програмне забезпечення, а також спеціалізоване програмне забезпечення, призначене для використання лише у сфері інформаційних технологій, може не мати користувацького інтерфейсу державною мовою в разі наявності користувацького інтерфейсу англійською мовою.

У роботі органів державної влади, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ і організацій державної і комунальної форм власності використовуються винятково комп'ютерні програми з користувацьким інтерфейсом державною мовою. Під час закупівлі комп'ютерних програм для органів державної влади, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ і організацій державної і комунальної форм власності обов'язковою умовою є наявність користувацького інтерфейсу державною мовою.

Мобільні застосунки органів державної влади, органів місцевого самоврядування, суб'єктів господарювання, що реалізують товари і послуги в Україні, повинні мати версію користувацького інтерфейсу державною мовою.

2. Відповідно до статті 28 Закону **інформація для загального ознайомлення** (оголошення, зокрема ті, які містять публічну пропозицію укласти договір, показчики, вказівники, вивіски, повідомлення, написи та інша публічно розміщена текстова, візуальна і звукова інформація, що використовується або може використовуватися для інформування необмеженого кола осіб про товари, роботи, послуги, певних суб'єктів господарювання, посадових, службових осіб підприємств або органів державної влади, органів місцевого самоврядування) **подається державною мовою, якщо інше не встановлено Законом.**

3. Відповідно до частини першої статті 29 Закону мовою публічних заходів є державна мова. Публічними заходами є, зокрема, збори, конференції, мітинги, виставки, навчальні курси, семінари, тренінги, дискусії, форуми, інші заходи, доступні або відкриті для учасників таких заходів вільно чи за запрошенням, за плату чи безоплатно, постійно, періодично, одноразово або час від часу, що організуються повністю або частково органами державної влади, органами місцевого самоврядування, державними установами, організаціями, а також суб'єктами господарювання, власниками (засновниками, учасниками, акціонерами) яких є держава або територіальна громада незалежно від частки цієї власності.

4. Згідно із частиною першою статті 4 Закону України «Про захист прав споживачів» споживачі під час укладення, зміни, виконання та припинення договорів щодо отримання (придбання, замовлення тощо) будь-якого виробу (товару), роботи чи послуги, а також при використанні продукції, яка реалізується на території України, для задоволення своїх особистих потреб **мають право, зокрема, на необхідну, доступну, достовірну та своєчасну інформацію державною мовою** про продукцію, її кількість, якість, асортимент, її виробника (виконавця, продавця) відповідно до Закону та **обслуговування державною мовою** відповідно до Закону.

Додатково звертаю увагу, що з 16 січня 2021 року набирає чинності стаття 30 Закону, яка також стосується використання державної мови у сфері обслуговування споживачів. До зазначеної сфери також відноситься, в тому числі, надання населенню соціальних послуг відповідно до Закону України «Про соціальні послуги», медичного обслуговування відповідно до Основ законодавства України про охорону здоров'я, освітніх послуг відповідно до Закону України «Про освіту».

Відповідно до норм статті 30 Закону **мовою обслуговування споживачів в Україні є державна мова**. Підприємства, установи та організації всіх форм власності, фізичні особи – підприємці, інші суб'єкти господарювання, що обслуговують споживачів здійснюють обслуговування та надають інформацію про товари (послуги), у тому числі через інтернет-магазини та інтернет-каталоги, державною мовою. **Інформація про товари та послуги на території України надається державною мовою**. Виробники (виконавці, продавці) в Україні всіх форм власності надають споживачам інформацію про вироби (товари), роботи чи послуги державною мовою. Інформація про вироби (товари), роботи чи послуги доводиться до відома споживача в порядку, у спосіб та в обсязі, що визначені Законом України «Про захист прав споживачів». У разі якщо, крім державної, інформація про товари та послуги надається також іншими мовами, обсяг інформації про товари та послуги державною мовою не може бути меншими за обов'язковий обсяг інформації згідно з вимогами, встановленими Законом України «Про захист прав споживачів».

5. Відповідно до норм статей 37 та 38 Закону мовою листування юридичних осіб, зареєстрованих в Україні, з органами державної влади,

органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами та організаціями державної і комунальної форм власності в Україні, є державна мова. На звернення, викладені державною мовою, юридичні особи, зареєстровані в Україні, надають відповідь державною мовою.

6. Частиною першою статті 26 Закону передбачено, що **видавець**, внесений до Державного реєстру видавців, виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції, **зобов'язаний видавати державною мовою не менше 50 відсотків** усіх виданих ним упродовж відповідного календарного року **назв книжкових видань** (набирає чинність 16.07.2020).

7. Згідно із статтею 32 Закону мовою реклами в Україні є державна мова.

8. Відповідно до статті 20 Закону трудові договори в Україні укладаються державною мовою, що не перешкоджає використовувати сторонам трудового договору його переклад.